

**ΓΕΝΙΚΟ ΣΧΕΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΑΥΤΟΜΟΡΦΩΣΗΣ ΜΕ ΘΕΜΑ ΤΗΝ
ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΑΙ ΕΔΡΑΙΩΣΗ ΤΟΥ ΚΑΠΙΤΑΛΙΣΜΟΥ, ΤΗΣ ΜΙΣΘΩΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ, ΤΟΥ
ΕΜΦΥΛΟΥ ΚΑΤΑΜΕΡΙΣΜΟΥ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΣΥΓΧΡΟΝΗΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ**

Τα τελευταία χρόνια όλοι μας έχουμε, με τον ένα ή τον άλλο τρόπο, εμπλακεί σε ένα πλήθος δραστηριοτήτων που αμφισβητούν την ατομική, κρατική και δημοτική ιδιοκτησία, την εμπορευματική χρήση του κοινωνικά παραγόμενου πλούτου, τις κοινωνικές σχέσεις εκμετάλλευσης και κυριαρχίας. Θέλοντας να δώσουμε στον αγώνα μας ενάντια στον καπιταλισμό ένα θεωρητικό και ιστορικό βάθος, αποφασίσαμε να οργανώσουμε μια σειρά μαθημάτων αυτομόρφωσης με θέμα την ανάδυση, επέκταση και εδραίωση της καπιταλιστικής σχέσης και το διαρκή αγώνα εναντίον της. Τα μαθήματα βασίζονται στην ανάγνωση και κριτική συζήτηση ενός κλασσικού βιβλίου που έθεσε τις βάσεις της κριτικής της καπιταλιστικής οικονομίας: το *Κεφάλαιο* του Μαρξ. Οι συζητήσεις που διοργανώνουμε είτε αφορούν τις περιφράξεις είτε την εργάσιμη μέρα είτε την έννοια της αξίας δεν έχουν για μας ένα ακαδημαϊκό ενδιαφέρον γιατί αφορούν άμεσα τις περιφράξεις που γκρεμίζουμε, την εργάσιμη μέρα που εμείς οι ίδιοι υφιστάμεθα και την αλλοτριωμένη μορφή της καθημερινής μας ζωής.

Ξεκινώντας και τελειώνοντας με την ανάλυση της πρωταρχικής συσσώρευσης, θέλουμε να γίνει κατανοητό πως με την εκδίωξη των αγροτών από τη γη τους, τις περιφράξεις των κοινών γαιών, την αλλοτριώση των παραγωγών από τα μέσα παραγωγής και αναπαραγωγής της ζωής τους, την καταστροφή των προκαπιταλιστικών σχέσεων και πολιτισμών δημιουργείται η σύγχρονη εργατική τάξη που για να ζήσει αναγκάζεται να διαθέσει όχι μόνο την εργατική της δύναμη αλλά και τον ίδιο της το χρόνο στο κεφάλαιο. Στην πορεία θα καταστεί ευκολότερο να καταλάβουμε γιατί ο Μαρξ επεξεργάστηκε μια εργασιακή και χρηματική θεωρία της αξίας, γιατί έβαλε στο επίκεντρο της κριτικής του τη μορφή εμπόρευμα και γιατί, εν τέλει, η θεωρία του είναι μια θεωρία της αλλοτριώσης, που μας μιλάει για το πως το δημιούργημα καταλήγει να επιβάλλεται πάνω στον ίδιο το δημιουργό του.

Τα μαθήματα προβλέπεται να ολοκληρωθούν σε 41 ενότητες:

1. Η μέθοδος της πολιτικής οικονομίας και η μαρξική κριτική της: η κοινωνία και το άτομο [Γιώργος]
2. Ο Χέγκελ και η συστηματική διαλεκτική του «Κεφαλαίου» [Παύλος-Άρης]
3. Το ιστορικό υλικό. Η μορφή εμπόρευμα ως μορφή της επιβολής της εργασίας: πρωταρχική συσσώρευση και μέθοδοι αύξησης της παραγωγικότητας [Γιώργος]
4. Το κεφάλαιο ως ταξική πάλη και ως σχέση εξουσίας. Η ταξική συνείδηση, η συνδικαλιστική συνείδηση και οι διαστάσεις του ταξικού αγώνα [Γιώργος]
5. Αξία χρήσης και αξία. Η ουσία και το μέγεθος της αξίας [Παύλος]
6. Ο διπλός χαρακτήρας της εργασίας που εμπεριέχεται στα εμπορεύματα [Γιάννης-Ευαγγελία]
7. Η μορφή της αξίας [Παύλος]
8. Ο φετιχιστικός χαρακτήρας του εμπορεύματος και το θέαμα [Άρης-Ορέστης]
9. Η διαδικασία της ανταλλαγής και η εμπορευματοποίηση της καθημερινής ζωής [Γιώργος]
10. Το χρήμα ως μέτρο των αξιών και ως μέσο κυκλοφορίας [Στεφανία-Γιώργος]
11. Το χρήμα ως αυτοσκοπός: θησαυρισμός, πιστωτικό χρήμα, παγκόσμιο χρήμα [Γιώργος]
12. Ο γενικός τύπος του κεφαλαίου και οι αντιφάσεις του [Γιώργος]
13. Αγορά και πώληση της εργατικής δύναμης [Γιάννης-Ευαγγελία]
14. Φύλο και αναπαραγωγική εργασία [Ιωάννα-Γιώργος]
15. Η εργασιακή διαδικασία και η διαδικασία αξιοποίησης [Στέφανος]
16. Σταθερό και μεταβλητό κεφάλαιο [Δανάη-Μαίρη]
17. Το ποσοστό της υπεραξίας [Ορέστης]
18. Η εργάσιμη μέρα Α: τα όρια της εργάσιμης μέρας και η βουλιμία για υπερεργασία [Παύλος]

19. Η εργάσιμη μέρα Β: αγώνες για τη μείωση του εργάσιμου χρόνου [Παύλος]
20. Το ποσοστό και η μάζα της υπεραξίας
21. Η έννοια της σχετικής υπεραξίας [Γιάννης]
22. Καπιταλιστική μορφή της συνεργασίας και συνεργατικές ουτοπίες [Γιώργος-Πολύβιος]
23. Ο καταμερισμός της εργασίας στη βιοτεχνία, την κοινωνία και την παγκόσμια αγορά
24. Οι μηχανές και η σύγχρονη βιομηχανία Α: η ανάπτυξη των μηχανών [Σταύρος]
25. Οι μηχανές και η σύγχρονη βιομηχανία Β: η πάλη ανάμεσα στους εργάτες και τις μηχανές [Σταύρος]
26. Οι μηχανές και η σύγχρονη βιομηχανία Γ: η πάλη ανάμεσα στους εργάτες και τις μηχανές [Σταύρος]
27. Το εκπαιδευτικό σύστημα ως πειθάρχηση, ειδικευση και κατανομή της εργατικής δύναμης [Ρεγγίνα]
28. Ο μεταβολισμός φύσης και κοινωνίας: καπιταλιστική τεχνολογία και διατάραξη της οικολογικής ισορροπίας [Ορέστης-Στεφανία]
29. Η παραγωγή της απόλυτης και της σχετικής υπεραξίας. Παραγωγική και μη παραγωγική εργασία [Γιάννης-Ευαγγελία]
30. Τυπική και πραγματική υπαγωγή της εργασίας στο κεφάλαιο [Δανάη-Γιώργος]
31. Μετασχηματισμός της αξίας της εργατικής δύναμης σε μισθό
32. Το χρονομίσθιο και ο μισθός με το κομμάτι
33. Εθνικές διαφορές στους μισθούς, άνιση ανάπτυξη και γεωγραφία των ταξικών αγώνων [Όλγα-Πολύβιος-Γιώργος]
34. Απλή αναπαραγωγή και παραγωγική κατανάλωση
35. Ο μετασχηματισμός της υπεραξίας σε κεφάλαιο
36. Ο γενικός νόμος της καπιταλιστικής συσσώρευσης. Οι κρίσεις [Στέφανος-Μάμας]
37. Ο σχετικός υπερπληθυσμός: ανεργία και εργασιακή εφεδρεία
38. Η αστεοποίηση του κόσμου και η χωρο-χρονική δυναμική του καπιταλισμού [Πολύβιος-Δημήτρης]
39. Η πρωταρχική συσσώρευση: βία και κράτος [Χριστίνα-Μιχάλης]
40. Αντίσταση στην προλεταριοποίηση, έγκλημα και φυλακή [Δανάη-Ευαγγελία-Μαίρη-Στεφανία]
41. Αποικιοκρατία και μετασχηματισμός των γυναικών σε νοικοκυρές [Ιωάννα-Σταύρος-Μαίρη]
42. Η ιστορική τάση της καπιταλιστικής συσσώρευσης. Η άρνηση της άρνησης: ο κομμουνισμός ως ένας νέος συνεργατικός (και ερωτικός) κόσμος

Για τα μαθήματα χρησιμοποιούνται οι σχετικές παραδόσεις των καθηγητών Χάρρυ Κλήβερ, Ντέιβιντ Χάρβεν, Κρις Άρθουρ και Αναστάσιου Καρδαμοστόλη· ο πρώτος τόμος του *Κεφαλαίου*: σύγχρονα κείμενα και άρθρα εφημερίδων, περιοδικών κλπ, που επικαιροποιούν την ανάλυση του Μαρξ ή την κριτικάρουν· τραγούδια, ποιήματα και αποσπάσματα μυθιστορημάτων που προέρχονται είτε από τη «λαϊκή» είτε από την «υψηλή» κουλτούρα: σλάνιτζ, φωτογραφίες και ταινίες. Τα μαθήματα οργανώνονται συνεργατικά, ώστε να αμφισβητηθεί έμπρακτα η μονόπλευρη σχέση διδάσκοντα-διδασκόμενου και να διερευνηθούν οι δυνατότητες και τα όρια της αυτομόρφωσης.

Τα μαθήματα γίνονται κάθε Τετάρτη στις 8 στη Σκαραμαγκά, είναι ανοιχτά σε κάθε ενδιαφερόμενο και είχαν ξεκινήσει την Τετάρτη 9/2. Την Τετάρτη 7/9 ξαναμαζευτήκαμε στον ίδιο χώρο για μια

προκαταρκτική συζήτηση που αφορούσε τον τρόπο συνέχισης των μαθημάτων. Αποφασίστηκε να γίνουν δύο επαναληπτικά μαθήματα, στις 21/9 και στις 28/9.